

Erich Pommer Institut
European Co-productions: Legal and Financial Aspects
24. – 28.10.2007, Mallorca/Španělsko

Seminář pořádaný Erich Pommer Institut týkající se právních a finančních aspektů evropské koprodukce jsem si vybral s cílem rozšířit a prohloubit své znalosti o filmové produkci. Díky podpoře MEDIA Desk České republiky se mi ho podařilo zúčastnit a vracím se více než spokojen. Rád bych seminář doporučil všem dalším, kteří o něm uvažují bez ohledu na jejich profesní zázemí.

Kurz ocení nezávislí tvůrci, kteří se na něm mají možnost seznámit se všemi aspekty filmové produkce, s přípravou, výrobou a prodejem filmu. Zkušení produkční mají zase příležitost prohloubit své znalosti o evropské koprodukci a to především o jejím financování. Náplní semináře sice není dopodrobna procházet konkrétní smlouvy, ale získání celkového přehledu o rozsahu právního zajištění filmové produkce je přínosem i pro právníky.

Obsah přednášek je ale pouze polovinou toho, co si účastník odnese. Druhou je možnost seznámit se v neformálním prostředí jak s přednášejícími tak i s dalšími účastníky, konzultovat s nimi vlastní práci a načerpat nové podněty z jejich různorodých zkušeností.

Během semináře je účastníkům z pozice producenta přiblížen celý životní cyklus filmu. Jednotlivá stádia jsou podrobně rozebírána na teoretické rovině specializovanými lektory, přičemž je zároveň celý kurz postaven na příkladech dvou již realizovaných filmů, které prezentují přímo jejich producenti. Teorie se tak prolíná s praxí a látka je srozumitelně vykládána na konkrétních příkladech.

Letošním seminářem nás provázely filmy “The Man from London“ a “Goodbye Bafana“, které prezentovali Christoph Hahnheiser z Blaf Forest Films a Andro Steinborn z X-Filme Creative Pool. Co se týče financování a překonávání nenadálých potíží s tím spjatých byl první z filmů spíše ukázkou získávání veřejných financí zatímco druhý byl naopak ukázkou řešení problému pomocí soukromých zdrojů.

Na teoretické rovině pak o finančních aspektech přípravy filmu hovořil Bernie Stampfer z Deutsche Bank, který byl i hlavním lektorem celého semináře. Po právní stránce ho doplňovali James Hickey pro oblast common law a Wolfgang Brehm pro oblast kontinentálního práva.

Důležitost přípravné fáze filmu zdůrazňovali všichni zúčastnění. Nutnost kompletního zajištění financování filmu ještě před začátkem natáčení je v případě veřejných zdrojů v rámci evropských koprodukcí obzvláště komplikovaný problém, který je částečně možné řešit pomocí běžných nástrojů finančního trhu.

Nejnáročnější je ale financování samotné přípravné fáze, které je hlavní bariérou pro nezávislé tvůrce. Náklady na propracování scénáře a důkladné právní zajištění jsou vysoké ale jsou základním předpokladem pro pozdější úspěch filmu.

Pro samotnou výrobu filmu mají důležitou roli konkrétní pravidla, která jsou podmínkou pro obdržení finanční podpory v koprodukčních zemích. Mají vliv na výběr tvůrců i herců, místa natáčení i postprodukce.

Vzhledem k tomu, že většina veřejných financí není dostupná v plné míře již během natáčení je zajištění cash flow dalším oříškem producentovým, který je možné řešit ve spolupráci s některou ze specializovaných bank.

Jedna z nejzajímavější přednášek se týkala konečného prodeje filmu. Wouter Barendrecht z Fortissimo Films se snažil všechny vyvést z omylu, že by zrovna na jejich film někdo čekal. Během své prezentace realisticky popsal současný světový trh s filmy a nastínil možnosti podpory prodeje filmu.

Nakonec a pro účastníka z Čech zvláště zajímavá byla přednáška Jonathana Olsberga o státní podpoře kinematografie. Různé druhy daňových úlev a dotací mohou mít za cíl podpořit jak domácí tak mezinárodní produkce anebo přímo konkrétní fáze vývoje filmu.

To, co může být dobré pro podporu mezinárodních produkcí, může mít negativní dopad na produkce domácí. Stejně tak daňové odpisy anebo plošné automatické navrácení části vynaložených prostředků mohou sice dočasně přilákat větší množství peněz, nemají ale trvalý charakter.

V závěrečné diskuzi se účastníci shodli na důležitosti podpory nezávislých tvůrců především v přípravné fázi filmu a při jeho prodeji. Zajímavá v tomto ohledu je myšlenka městských center, místa setkávání a experimentování s novými technologiemi, tak jak teď již fungují v Dublinu nebo Mnichově.

Rovněž cílená podpora specializovaných oblastí má mnohem trvalejší charakter a dlouhodobě přináší více možností pro rozvoj kinematografie. Jedná se například o postprodukci anebo distribuci. Je pozoruhodné, že většina zisků z celosvětového prodeje filmů prochází Maďarskem, které má nejvíce smluv o zamezení dvojího zdanění s ostatními státy a to bez dočasného zadržení těchto prostředků.

Seminář byl pro mne velkým přínosem jak co do rozšíření znalostí tak co do inspirace pro další práci. Rozhodně nebude ztrátou času pro žádného ze zaneprázdněných producentů a otevře oči každému začínajícímu nezávislému tvůrci. Vřele doporučuji.

Alex Ivančo